

Един фестивал на 50

Иван Райков

От 16 до 22 септември 2017 г. в Загреб се проведе 50-ото юбилейно издание на Международния куклен фестивал PIF. Един фестивал, превърнал се с годините в институция. Фестивал, завоювал международен авторитет, добре познат на поколения кукленици, както у нас, така и по света. Фестивал, който оцеля дори в най-бурните години на разпад на бивша Югославия и на войната и не прекъсна нито за година провеждането си, сякаш, за да манифестира силата на кукленото изкуство. Броят на зрителите, преминали през театралните зали за тези 50 години, изиграните представления, театрите и творците, взели участие в провеждането му досега е изумителен. Но дори и най-прецизната статистика не може да преброи новите приятелства и усмивките, които PIF е донесъл на своите зрители – големи и малки. Първите 50 години на PIF са гаранция, че и следващите 50 ще бъдат все така устремени, дръзки и посветени на една благородна кауза – да направи света по-добър чрез висококачественото изкуство, което предлага на своите зрители.

В официалната програма на тазгодишното издание взеха участие 15 театри и театрални компании от Хърватска, Словения, Русия, Норвегия, Черна гора, САЩ, Словакия и Китай. Афишът беше изключително пъстър, включващ богато жанрово разнообразие – от традиционен театър до смели експерименти с технологиите, както и необичайни и нетипични за кукленото изкуство теми. Това направи работата на международното жури, в което имах честта да участвам, изключително интересна и отговорна. В редовете по-долу ще се опитам накратко да изразя своите впечатления от три представления, предизвикали моето внимание, а и заслужено отличени с награди.

„Сам на целия свят“ на Градски куклен театър в Сплит (Хърватска) е малко по форма, но с изключителен заряд и послание представление. Ако е вярна поговорката „Домът е там, където са хората, които обичаш“, то това би трябвало да означава, че у дома никога не си сам. И какво е домът наистина? Място или чувство? А какво би станало, ако домът ти е на малък остров и твоето семейство са баба и дядо, които много обичаш, но с тях не можеш да играеш така, както би играл със свой връстник? Малкият герой не може да напусне своя остров, единствения дом, който познава, но съществото му копнее за приятел – дете като него. Това го кара да вземе дома със себе си и да се впусне в невероятното пътешествие в търсене на друго дете.

На пръв поглед темата за детската самота из-

Снимки
Иван
Шполярец

глежда позната. Но поставена в контекста на тежката демографската криза и обезлюдяването, обхванало множеството малки адриатически острови, където населението застарява, темата придобива значимост и предизвиква размисъл.

Представлението бе отличено с наградата „Тибор Секел“ за най-хуманно послание.

Няма да скрия моите симпатии към едно представление, за което мнозина биха казали, че не е куклено. Но за мен то бележи една нова тенденция, която уверено си проправя път и много скоро ще стане неизменна част от куклената изразност. Представлението „Някъде другаде“ на Куклен театър в Любляна (Словения) бе истинско събитие за мен не само заради формата си, но и заради разглежданата в него тема. Тема, към която рядко или почти никога не се посяга в детско представление. Войната през погледа на едно дете. Страх, глад, хуманитарни помощи под формата на консерви, загуба на баща на фронта, спасение от бомбардировка под формата на игра на криеница... Това е детството на малката героиня, представено на зрителя чрез оживели тебеширени рисунки върху черната дъска в училище. Умелото съчетание на реални тебеширени рисунки и анимация в динамичен мапинг допринасяха за изграждането на един стилизиран и в същото време смразяващ образ на войната.

Представлението бе отличено със специална награда за най-умело използване на съвременни технологии.

„Карлсон от покрива“ на Куклен театър в Задар (Хърватска) бе изключително приятна изненада. Едно обикновено, репертоарно, не фестивално представление, което се превърна в големия победител. Със своята изчистена линия, стилистика, прецизност в детайла и откровена актьорска игра представлението спечели вниманието на публиката и журито. От сцената лъхаше изисканост и сърдечност във всеки един от компонентите на спектакъла, умело съчетани и ръководени от режисьора Людмила Федорова, която е и автор на драматизацията по романа на Астрид Линдгрен. Заслужава да се отбележи и изключителното, нескрито удоволствие, с което играеха актьорите, позитивната им енергия, която изпращаха към залата. Един истински добре споен ансамбъл.

Представлението бе отличено с награда за режисура, музика, две актьорски награди и логично с Главната награда „Милан Чечук“ (Гран При) за най-добро представление.

Седемте фестивални дни са вече минало, но неминуемо за пореден път доказаха, че PIF има стил, размах, своя естетика и сигурно крачи към следващите си 50. ■

Наградата „Сивина 2017“

На 21 март 2017 г. – Световен ден на кукления театър, в СКТ на специално тържество бе връчена за осми пореден път наградата „Сивина“ за млад талант в областта на кукленото изкуство. Наградата е учредена по инициатива на доц. Петър Пашов и се връчва от Режисьорската колегия на АКТ-УНИМА, България. През всичките издания досега, основен партньор е Съюзът на артистите в България.

За 2017 г. Бяха номинирани:

Велизар Николаев Евтимов за ролята на Граф Томски в „Дама пика“, постановка Веселка Кунчева, и за ролите на Бабата и Глигана в „Пещерна приказка“, постановка Веселин Бойдев, КТ-Пловдив;

Диляна Георгиева Спасова за ролите на Дамата, Другата и Бялата врана в „Бялата врана“, постановка Любомир Колаксьзов, КТ-Стара Загора;

Цветелина Николаева Николова за ролята на Палечка в „Палечка“, постановка Бисерка Колевска, КТ-Ямбол;

Деница Иванова Дончева за ролята на Фют в „Ян Бибиан“, постановка Валентин Владимиров, КТ-Русе;

Цветелина Николова за ролята на Катеричката в „Хей, Яцичек“, постановка Елза Лалева, КТ-Сливен.

Носител на наградата стана Диляна Спасова.

Честито!